

A Régiók Bizottsága véleménye – Ötödik jelentés a kohézióról

(2011/C 166/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- örömmel üdvözli azt, hogy a jövőbeli kohéziós politika képes lesz lefedni az összes európai régiót, függetlenül azok fejlettségi szintjétől, és támogatja egy új, a régiók közötti egyenlő elbánás elvén alapuló átmeneti kategória bevezetését a régiók számára,
- azt szeretné, ha a GDP-n kívül más kritériumokat is figyelembe vennének a kohéziós politika végrehajtása és értékelése érdekében, amelyek jobban tükröznék az egyes régiók fejlettségi szintjét,
- megismétli, hogy szeretné, ha az ESZA a kohéziós politika keretében továbbra is a strukturális alapok között maradna, és úgy véli, hogy végrehajtását területi szintre kell lebontani,
- azt szeretné, ha a területi együttműködési célkitűzést megerősítenék, főként pénzügyi szempontból, és azt ajánlja, hogy a programoknak szánt pénzügyi kereteket ezután ne nemzeti, hanem közösségi szinten osszák fel,
- támogatja a kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia célkitűzései közötti összhangot, de emlékeztet arra, hogy az előbbinek nem kizárólag a stratégiát kell szolgálnia, hiszen saját célkitűzéseit a Szerződés rögzíti,
- szeretné elérni, hogy a területi kohézióval kapcsolatos célkitűzés az EU „listáján” belül prioritásként kezelendő területi tengely képében jelenjen meg, kiegészítve az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó tematikát,
- támogatja egy közös stratégiai keret kidolgozását, és azt javasolja, hogy a „fejlesztési és beruházási társulási szerződések” a többszintű kormányzás elveinek megfelelően vonják be az egyes tagállamok területi önkormányzatait is,
- ellenzi az úgynevezett „külső” makroökonómiai feltételelességgel, illetve a teljesítéshez kötött tartalék megteremtésével kapcsolatos javaslatokat, elfogadja a pénzügyi feltételelesség új formái bevezetésének szükségességét, amelyek az eredményekhez kötődnének, feltéve ha a választott kritériumok általánosak, igazságosak, arányosak és az egyenlő elbánás elvén alapulnak.

Előadó:	Michel DELEBARRE (FR/PES), Dunkerque város polgármestere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatos következtetések: a kohéziós politika jövője
	COM(2010) 642 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözli a gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentést, amely **jó vitalapot** jelent a 2013 utáni kohéziós politika irányvonalairól;

2. elismeri, hogy az Európai Bizottság ebben a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta először elkészített jelentésben fontos elemző munkát végzett, különösen a területi kohézióknak az Unió kulcsfontosságú célkitűzései között történő elismerése terén. Sajnálja azonban, hogy a jelentés alapvetően az Európai Unióban 2008 óta tartó **pénzügyi, gazdasági és társadalmi válságot** megelőző időből származó statisztikai adatokon alapul, és felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden lehetséges politikai és adminisztratív lépést e cél elérésére. Ez még szükségesebbé teszi kiegészítő, jobban frissített mérőszámok alkalmazását, hogy képet lehessen alkotni a régiók fejlődésének valódi helyzetéről, mivel a GDP növekedése önmagában nem tükrözi a válság tényleges hatását. A *haladás mérése a GDP-n túl* című véleményben a Régiók Bizottsága már ismertette ezzel kapcsolatos álláspontját. A vélemény az alábbi két mindenre kiterjedő, rövid távon rendelkezésre álló mérőszámot javasolta: az átfogó környezetvédelmi mérőszámot és a regionális szinten összehangolt szociális felmérést;

3. üdvözli a növekedést és a munkahelyek teremtését, a humán tőke bővítést, a térség számára alapvető jelentőséggel bíró infrastruktúra létrehozásának megkönnyítését, valamint a környezetvédelem fokozását lehetővé tevő **kohéziós politika eredményeit**; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika versenyképességre és innovációra vonatkozó fellendítő hatása is elismertést nyert, elsősorban a magánszektorban rejlő potenciál mobilizálását illető képessége révén;

4. megállapítja, hogy a kohéziós politika által az egyenlőtlenségek csökkentése terén elért eredmények ellenére – például az infrastruktúrafejlesztésben, a jövedelmekben, a közszolgáltatások színvonalában és elérhetőségében – **továbbra is jelentős különbségek vannak** az európai régiók között és az egyes régiókon belül, amelyeket különösen a gazdasági és pénzügyi válság, valamint az egyre súlyosabbá váló kihívások – azaz a

globalizáció, a munkanélküliség (ezen belül is elsősorban a fiatalokat sújtó), a népesség elöregedése, az éghajlatváltozás, valamint az energiafüggőség – eltérő mértékben jelentkező hatása is felerősít;

5. ragaszkodik ezért ahhoz, hogy a kohéziós politika részüljön a célkitűzéseinek megfelelő, a tagállami, regionális és helyi szintű intézkedéseket támogató **forrásokban**, hogy valóban létrejöhessen az európai régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi egyensúly;

6. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika által **közösségi szinten nyújtott értéktöbblet** alapja mindenekelőtt a megközelítésében rejlik, amely:

- **szolidáris**, hiszen EU-szerte támogatja a kiegyensúlyozott fejlődést,
- **stratégiai**, hiszen azonosítja a legfontosabb, a térség és lakossága szükségleteinek megfelelő célkitűzéseket,
- **integrált**, mivel az ágazati politikák közötti szinergián nyugszik egy adott területen,
- **átfogó** a térségre hatást kifejtő különböző politikák tekintetében,
- **területi irányultságú** – ennek alapja egy olyan térségi elemzés, amely rámutat az egyes régiók sajátos erősségeire és gyengeségeire,
- **több évre szól**, és rövid, közép- és hosszú távú célokat határoz meg,
- **partnerségi jellegű**, együttműködést hozva létre a közösségi, a nemzeti, a regionális és a helyi szint, valamint a térség társadalmi-gazdasági szereplői között az operatív programok kialakítása és végrehajtása terén;

7. emlékeztet arra, hogy ennek az egyedi megközelítésnek köszönhetően a kohéziós politika minden más európai uniós politikánál megfelelőbb arra, hogy az európai integrációt ismertté tegye területi szinten, illetve a polgárok számára azáltal, hogy a szükségleteikre szabott és azokkal összehangolt megoldást szolgáltat;

A kohéziós politika újfajta felépítése felé

Az összes régióknak szóló, fejlettségi szintjükhöz igazított kohéziós politika

8. üdvözli, hogy az ötödik kohéziós jelentés megerősíti, hogy a jövőbeli kohéziós politika képes lesz lefedni az **összes európai régiót**, függetlenül azok fejlettségi szintjétől. Ezzel kapcsolatosan aláhúzza, hogy a strukturális alapoknak elsősorban a legkevésbé fejlett európai régiókra kell koncentrálniuk, a többi régió számára is biztosítva eközben a szükséges támogatást, hogy ösztönözzék őket a versenyképesség, a foglalkoztatás, a társadalmi befogadás és a fenntartható fejlődés terén történő előrelépésre az egész Unió harmonikus fejlődésének elősegítése érdekében;

9. úgy véli, hogy meg kellene fontolni egy **új átmeneti kategória** bevezetését azon régiók számára, amelyek GDP-je az uniós átlag 75%-a és 90%-a között van. A rendszer célja, hogy korlátozza a közösségi GDP 75%-ában megszabott határ (a konvergencia- és a versenyképességi célkitűzés közötti jelenlegi támogathatósági küszöb) küszöbhatását, és garantálja az ilyen régiók közötti egyenlő elbánást. Ezáltal egyszerre venné figyelembe azoknak a régióknak a nehézségeit, amelyek 2013-tól első alkalommal esnek ki a konvergencia-célkitűzés hatálya alól, valamint azokat, amelyek, bár a jelenlegi tervezési időszakban a versenyképességi célkitűzés hatálya alá estek, továbbra is strukturális társadalmi-gazdasági nehézségekkel néznek szembe az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítása kapcsán, és amelyek régióin belüli egyenlőtlenségeknek vannak kitéve. E kategória létrehozása nem járhat kedvezőtlen hatással a jelenleg a konvergencia-, a versenyképességi célkitűzés alá eső vagy a „bekerülő” (*phasing in*) és a „kieső” (*phasing out*) régiókra;

10. ismételten kéri, hogy a **GDP-n kívül más kritériumokat** is vegyenek figyelembe, például a programok megvalósítása és értékelése tekintetében, amelyek jobban tükröznék az egyes régiók fejlettségi szintjét és a társadalmi és területi kohézióval kapcsolatosan számukra felmerülő konkrét problémákat (amilyenek például a régiók alatti szinten mutatkozó eltérések a jövedelmi különbségek, a munkanélküliségi ráta, az általános érdekű szolgáltatások és a közlekedési eszközök elérhetősége és interoperabilitása, a környezet minősége, a társadalmi jólét, az oktatási színvonal stb. terén). Az (5+5) programozási időszak felülvizsgálata alkalmat kell, hogy adjon a GDP-t kiegészítő új kritériumok tekintetbe vételére. Ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy az EUROSTAT, az ESPON ⁽¹⁾ és az OECD munkájára támaszkodva állítson össze listát a szubregionális szintre alkalmazandó **területi, társadalmi és környezeti fejlődési mutatókról**;

Az integrált megközelítés megerősítése

11. támogatja a kohéziós politika **integrált megközelítését** az alapok összessége (a Kohéziós Alap, az ERFA, az ESZA, az EMVA és az EHA) kiegészítő jellegének előmozdítása, valamint végrehajtásuk integrált megközelítés révén való megkönnyítése

érdekében. Az RB javasolja a tevékenységi körök egyértelmű meghatározását minden egyes alap esetében, valamint azok kapcsolatba hozatalát más (pl. közlekedési vagy környezeti) uniós források címén végrehajtott intézkedésekkel mind stratégiai, mind pedig operatív szinten. Egyébiránt egyértelmű iránymutatásokat kell kidolgozni európai szinten, és koordinációs mechanizmusokat kell kialakítani nemzeti és szubnacionális szinten;

12. további felvilágosítást kér **az Európai Szociális Alap (ESZA) végrehajtási rendelkezéseivel kapcsolatosan**, és úgy véli, hogy az ESZA-nak a kohéziós politika keretében továbbra is a strukturális alapok között kell maradnia, továbbá kívánatosnak tartja az ESZA és az ERFA közötti szorosabb együttműködést. Az RB ösztönzi ennek kapcsán a keresztfinszírozás igénybevételét és a több alapból (ERFA és ESZA) finanszírozott operatív programok bevezetését;

13. úgy véli, hogy ahhoz, hogy az ESZA hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia és az európai foglalkoztatási stratégia célkitűzéseinek eléréséhez, **végrehajtását területi szintre kell lebontani** és teljes mértékben a kohéziós politika keretében kell elvégezni, a területi szinten azonosított szükségletek alapján. ⁽²⁾ Üdvözli, hogy a belga elnökség a kohéziós politikáért felelős miniszterek informális találkozóját ⁽³⁾ lezáró következtetéseiben javasolja „az ESZA regionális dimenziójának megerősítését és ezáltal ismertségének javítását”, és így annak összekapcsolását a regionális szintű társadalmi-gazdasági stratégiákkal;

14. szeretné, ha az **ESZA által finanszírozott projektek ismertsége** javulna egy olyan, kézzelfogható és gyakorlati helyi igényeken alapuló, a területi jelleget előtérbe helyező végrehajtás révén, amely a lehető legnagyobb mértékben rájuk irányítja a figyelmet, kiegészítve a kommunikáció és az ismeretterjesztés terén történő fellépéseket, amelyeket a közösségi, nemzeti és regionális szintnek biztosítandó technikai segítségnyújtás keretében finanszíroznak;

15. javasolja, hogy a **felosztás** nemzeti szinten meghatározott százalékos arányon alapuljon annak biztosítása érdekében, hogy az ESZA-keretek összhangban legyenek az adott tagállamokban és régiókban a gazdasági és társadalmi kohézió terén jelentkező kihívásokkal. A Régiók Bizottsága azt ajánlja, hogy a tagállamok az így megállapított mozgástéren belül nemzeti szinten, a regionális és helyi önkormányzatokkal együttműködésben osszák fel a strukturális alapokat (ERFA és ESZA);

16. úgy véli, hogy az **ERFA és az ESZA közötti rugalmasságot** a jövőben – elsősorban az új közös stratégiai keret segítségével – ösztönözni és egyszerűsíteni kellene, különösen a helyi fejlesztési megközelítések és az integrált város- és településfejlesztési programok keretében. ⁽⁴⁾ Arra kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy jövőbeli jogalkotási javaslataiban hozzon létre egy hasonló rendszert az ERFA és az EMVA között annak érdekében, hogy biztosítsa az integráltabb megközelítést a vidéki területek szintjén;

⁽²⁾ Lásd az alábbi tárgyban készült véleményt: Az Európai Szociális Alap 2013 utáni jövője – CdR 370/2010 (előadó: Catiuscia MARINI, IT/PES).

⁽³⁾ 2010. november 22–23-án Liège-ben tartott informális miniszteri ülés.

⁽⁴⁾ Lásd az 1080/2006/EK rendeletnek a fenntartható városfejlesztésről szóló 8. cikkét.

⁽¹⁾ Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat

Megerősített területi együttműködés

17. támogatja az **utalást a területi együttműködésre**, amely megőrizné jelenlegi, háromdimenziós struktúráját, sajnálja azonban, hogy ez az utalás nem részletesebb. Ennek kapcsán szeretné, ha megerősítenék ezt a célkitűzést:

— a számára előirányzott keretek növelésével,

— konkrét, a területi együttműködési programoknak jobban megfeleltetett szabályokkal – amit többek között a helyi szinten történő technikai segítségnyújtás fokozásával, az ellenőrzési szabályok egyszerűsítésével, a közvetett költségek megfelelő, adaptált, átalányként való meghatározásával, illetve a közösségi kiadásokból történő támogathatóság szabályainak megállapításával lehet elérni,

— a programok jobb irányítását célzó javaslatokkal;

18. azt javasolja, hogy a **területi együttműködési programoknak szánt pénzügyi kereteket** ne nemzeti, hanem közösségi szinten osszák fel. E programok hasznélvezőinek világosabban meg kellene indokolniuk, hogy a területi együttműködési programok milyen eredményeket és hozzáadott értéket hoztak létre a régiókban a bevált gyakorlatok és a szaktudás átadása révén. Az RB stratégiai, integrált megközelítést részesít előnyben az együttműködési térségek szintjén, elkerülve minden nemzeti jellegű megfontolást a pénzügyi megtérülés terén;

19. kéri az Európai Bizottságot, hogy a jövőbeli jogszabályjavaslatokba illesszen be olyan rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik az **ESZA** számára a **területi együttműködési** programok keretében való részvételt a támogatási körébe tartozó cselekvések finanszírozása érdekében;

20. szeretné, ha a **kohéziós politika három célkitűzése valóban kiegészítené egymást**. Az EU által tett, határokon átnyúló, nemzetek és régiók feletti lépéseknek ki kell egészíteniük a „konvergencia”, valamint a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzések keretében indított regionális programok intézkedéseit. Ösztönözni lehetne a területi együttműködési megközelítések és intézkedések azonosítását a regionális programokon belül – különösen azzal a céllal, hogy lehetővé válhasson a strukturális projektek határokon átvéelő vagy több államot érintő finanszírozása. Ezzel párhuzamosan törekedni kell a „területi együttműködés” célkitűzés három dimenziójának jobb koordinációjára;

21. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a **területi együttműködési programokat jobban összekapcsolják** a térségben tevékenykedő szereplők közös akaratán alapulva kidolgozott **térségi stratégiákkal**.⁽⁵⁾ Ennek kapcsán úgy véli, hogy a több állam részvételével zajló programok támogathatják a makroregionális stratégiákat és a kialakulóban levő integrált tengerstratégiákat. A határokon átvéelő programok hasonlóképpen támogathatnák a jelenleg működő euróregiós és „euro-

metropoliszokra” vonatkozó stratégiákat. Az RB ezért azt kéri, hogy a jelenlegi 150 km-ről jelentősen növeljék azt a maximális távolságot, amely a szigetek határ menti régiókként történő osztályozásának kritériuma;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy könnyítse meg az új területi partnerségeket azáltal, hogy leegyszerűsíti és javítja a régiók közötti együttműködési programok kezelésének módját. A jobb **régiók közötti együttműködés** nemcsak a közös problémák összehangolt megközelítését biztosítja, hanem elismeri azt is, hogy az innovatív megoldások nem csupán a térségek határain belül alkalmazhatók;

23. emlékeztet arra, hogy az **európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC)**⁽⁶⁾ **továbbra is értékes eszközt** jelent az – elsősorban a határokon átvéelő – együttműködés megkönnyítésére. Úgy véli, hogy az EGTC-ről szóló rendelet egyszerűsítésre szorul, illetve a jelenlegi tervezési időszakban megszerzett tapasztalatok alapján át kellene alakítani. Ezek az egyszerűsítések elsősorban az európai területi együttműködési csoportosulások személyzetére és adózási rendjére vonatkozhatnak, illetve csökkenteni lehetne általuk a jelenlegi eljárások hosszadalmasságát. Ösztönzi egyébiránt, hogy módszeresebben juttassanak globális támogatásokat az EGTC-knek, hogy azok így közvetlenül a strukturális alapok kezelőivé váljanak;

24. kéri, hogy az Európai Bizottság javítson a **külső határok** menti jelenlegi **együttműködésen**. Ezen belül szükséges az eljárások egyszerűsítése és több szinergia kialakítása az ERFA, az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz, valamint az Európai Fejlesztési Alap (EFA) által nyújtott támogatás között;

25. hangsúlyozza a területi együttműködés jelentőségét a legkülső régiók számára, amelyek földrajzi helyzete – az EU legtávolabbi külső határai mentén található – szükségessé teszi az említett együttműködést. A **nagyszomszédsági cselekvési terv** alkalmazását kéri, hogy ezek a régiók jobban integrálódjanak földrajzi környezetükbe;

Regionális sajátosságokhoz alakított stratégiai prioritások

Rugalmasabb kapcsolatok az Európa 2020 stratégiával

26. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika az Európai Unió által finanszírozott egyéb fellépések mellett továbbra is meghatározó szerepet tölthet be, és erre szükség is van annak érdekében, hogy megvalósulhasson az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés, illetve ezzel párhuzamosan – az európai területek közötti különbségek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikkében előírt megszüntetése és a régiókban rejlő lehetőségek magasabb szintre emelése révén – **támogatható legyen az Unió harmonikus fejlődése**;

⁽⁵⁾ Lásd az RB „Az Északi-tenger–La Manche csatorna térségre vonatkozó stratégia” című saját kezdeményezésű véleményét – CdR 99/2010 fin (előadó: Hermann KUHN, DE/PES).

⁽⁶⁾ Lásd az „Új szempontok az EGTC-rendelet felülvizsgálatához” című saját kezdeményezésű véleményt – CdR 100/2010 rev. 3 (előadó: Alberto NÚÑEZ FEIJÓO, ES/EPP).

27. támogatja azt az általános elvet, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés irányába tett előrelépés érdekében a kohéziós politikát össze kell hangolni az **Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel** és kiemelt kezdeményezéseivel. Úgy véli azonban, hogy a 2007–2013 közötti időszakban már jelentős erőfeszítések történtek e tárgyban, amelyeket elemezni kellene azelőtt, hogy az erőforrások még fokozottabb koncentrációja mellett köteleznék el magukat;

28. emlékeztet ennek kapcsán arra, hogy **a kohéziós politikának nem kizárólag az Európa 2020 stratégiát és a nemzeti reformprogramokat kell szolgálnia**, hiszen saját célkitűzéseit – azaz az Európai Unió régiói közötti gazdasági, társadalmi és területi különbségek csökkentését – a Szerződés rögzíti. A kohéziós politikának ennek következtében a területek helyzetére, szükségleteire és fejlődési lehetőségeire kell támaszkodnia;

29. támogatja egy a kiterjedt tematikus prioritásokból felállított közösségi „lista” általános elvét. Ez a lista a jelenlegi, a strukturális alapokat restriktív módon meghatározott költségkategoriókra előirányzó mechanizmus helyébe lépne. Ellenzi azonban az új nemzeti fejlesztési és beruházási partnerségi megállapodások és az operatív programok szintjén választható **prioritások számának túlzott csökkentését**, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak megfelelő mozgásterük maradjon az Európa 2020 stratégia céljaitól való területi eltérésekre;

30. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak nem feladata az egyes prioritások kötelezővé tétele, melyeket regionális szinten kellene meghatározni, a terület erősségeit és gyengeségeit kiemelő területi diagnózis alapján. Ugyanígy **nem tartja helyénvalónak, hogy a strukturális alapok összessége kizárólag azokra a tematikus prioritásokra összpontosuljon**, melyeket a régióknak a közösségi listából kell majd kiválasztaniuk. Ez a rendelkezés ellentétes lenne magával az integrált megközelítés elvével, mely azt feltételezi, hogy egy fejlesztési stratégia különböző ágazatokba történő beruházáson alapul;

31. kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy a **tematikus prioritások listája**, mely a kohéziós politikára vonatkozó jövőbeli szabályozásban szerepelhet, ne legyen túl korlátozó, nem csupán azért, hogy figyelembe lehessen venni az egyes régiók területi, gazdasági és társadalmi sokféleségét, hanem azért is, hogy az Európa 2020 stratégia célkitűzései meghaladhatóak legyenek a társadalmi és területi kohézió területein;

A területi kohézió célkitűzésének valódi figyelembevétele felé

32. helyesli azt az elvet, mely szerint **nagyobb rugalmasságot kell biztosítani az operatív programok szervezésében** annak érdekében, hogy a fellépések a különböző (szubregionális, regionális, több régiót érintő és makroregionális) területi szinteken a területek vagy funkcionális térségek – így a folyami vízgyűjtő területek, hegyvidékek, tengeri szigetcsoportok stb. – sajátosságainak figyelembevétele mellett valósulhassanak meg. Ezeknek a lépéseknek azonban a térségben tevékenykedő szereplők – mindenekelőtt a területi önkormányzatok – közös, arra vonatkozó akaratán kell alapulniuk, hogy részt vesznek egy valóban területi projektben, anélkül, hogy megkérdőjeleződne a regionális szint jelentősége;

33. szeretné elérni, hogy a **területi kohézióval kapcsolatos célkitűzés az EU „listáján” belül prioritásként kezelendő területi tengely képében** megjelenjen a kohéziós politika új struktúrájában, kiegészítve az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó tematikát. Mindezt annak érdekében, hogy a területi kohézió kiegyensúlyozott területrendezést biztosítson, ami elősegíti a régiók szorosabb összekapcsolódását és a politikák átfogó koherenciáját. Támogatja egyébiránt az Európai Bizottságnak a **területi sajátosságokkal bíró régiók megfelelő figyelembevételére** irányuló javaslatát (7);

34. hangsúlyozza, hogy a **legkülső régiók** továbbra is kiemelt figyelmet érdemelnek, jóllehet egyedi jogállásuk elismerést nyert a Lisszaboni Szerződés 349. cikkében. Emlékeztet arra, hogy e régiók számára pénzügyi rendelkezések kidolgozására van szükség, melyek egy sor olyan nehézség kompenzálására célozzák, mint a távoli fekvés, a szigetjelleg, a kis terület, a kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyok, valamint a néhány terméktől való gazdasági függés. Egy ilyen jellegű kompenzáció nélkülözhetetlennek tűnik ahhoz, hogy megkönnyítsük a legkülső régióknak a többi európai régióval azonos feltételek melletti hozzáférést a belső piachoz;

35. helyesli a **városi dimenzió jobb figyelembevételét a kohéziós politikában** a városok és az agglomerációk nagyobb fokú részvétele révén a kohéziós politika kialakításának minden szakaszában, a nemzeti reformprogramoktól és a fejlesztési és beruházási partnerségi megállapodásoktól az operatív programokig. Ezzel kapcsolatban szeretné, ha a városi dimenzió kellő figyelmet kapna az operatív programokon belül, és újra megismétli azt a kérését, hogy integrált városfejlesztési megközelítést részesítsenek előnyben. Emlékeztet ugyanis arra, hogy a városi övezeteket igen sokszor jelentős gazdasági, társadalmi és területi eltérések jellemzik, amelyekre megfelelő válaszokat kell adni. Ez az integrált városfejlesztési megközelítés a fenntartható európai város új közös modelljének tesztelését célzó Lipcsei Charta keretében folytatott munkára kell, hogy támaszkodjon. A városokra úgy kell tekinteni, mint régióik egészének növekedési és fejlődési központjaira;

36. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a helyi és/vagy regionális választott képviselők az operatív programok keretében fontosabb szerepet kapjanak a városfejlesztési stratégiák kidolgozásában és megvalósításában. A helyi és regionális önkormányzatok ilyen mértékű elköteleződése és felelősségvállalása az érintett **városoknak**, agglomerációknak és régióknak **nyújtandó globális támogatások** szisztematikusabb odaítélése révén valósítható meg. A Régiók Bizottsága szorgalmazza, hogy az európai kohéziós politikában tartsák meg a városi dimenziót. A városok a növekedés és az innováció fontos motorjait jelenthetik. Ezen túlmenően a város és vidék közötti kapcsolatok erősítése különösképpen ösztönözheti az EU gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, egyúttal hozzájárulhat az

(7) Vö. az EUMSZ. 174. cikkével: „Az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.”

Európa 2020 stratégia végrehajtásához. E szerep betöltéséhez a jövőben is szükség lesz olyan intézkedésekre, amelyek a városok és a problémás városi területek szociális és gazdasági stabilizációjára és fenntartható fejlődésére szolgálnak. Ezeket az intézkedéseket a regionális operatív programok keretében kell megtervezni és végrehajtani.

37. sajnálja, hogy **nem történik utalás a vidéki dimenzióra**, jóllehet a vidéki és városkörnyéki területek az elfogadott meghatározások szerint az Unió területének több mint 80 %-át alkotják. Kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a különböző településtípusok – nagy- és kisvárosi övezetek és a vidéki övezetek – közötti kapcsolatra, mely lényegi alkotóeleme egy integrált regionális fejlesztési politikának. Egyébiránt szeretné, ha a vidéki dimenzió megkapná az őt megillető helyet a jövőbeli kohéziós politikában, és hogy jobb kapcsolódás, illetve nagyobb szinergiahatás valósuljon meg az ERFA, az ESZA és az EMVA beavatkozásai között mind a közös stratégiai keret révén, mind pedig az operatív programok szintjén. Ezzel kapcsolatban javasolja a jelenlegi URBACT programnak egy ún. RURBACT program⁽⁸⁾ irányába történő továbbfejlesztését, mely lehetővé tenné a jó gyakorlatok cseréjének ösztönzését, a városi és a vidéki problémakörökkel foglalkozó hálózatok létrehozását, illetve a két dimenzió összekapcsolódását;

38. ösztönzi, hogy **területi irányvonalak kerüljenek meghatározásra** az operatív programokon belül, lehetővé téve ezáltal a szubregionális területi cselekvésekbe illeszkedő projektek finanszírozását. Az új helyi fejlesztési megközelítésnek kell az átfogó stratégiai keretté válnia az összes érintett terület – legyen az városi, vidéki vagy vidékies városi – szubregionális fejlesztése számára, és ezt bele kell venni a regionális programokba;

39. sajnálja, hogy a kohézióról szóló ötödik jelentés nem emeli ki eléggé néhány **régiók alatti szinten mutatkozó eltérés** tendenciózus növekedését. E különbségeket olyan jelenségek jellemzik, mint a területi szegregáció, amely a gettósodás formáival, továbbá egyes távoli területek folyamatos hanyatlásával jár együtt. Ha megfelelő statisztikai adatokkal felhívniánk a figyelmet ezen régiók alatti szinten mutatkozó eltérésekre, és intézkedéseket hoznánk a csökkentésükre, azzal elősegítenénk a területi kohéziós célkitűzés jobb figyelembevételét helyi szinten minden olyan esetben, amikor a kezelés regionális szinten történik;

40. támogatja, hogy **nagyobb figyelmet kapjanak a helyi fejlesztési kezdeményezések**, melyeket rendszeresebb közösségi társfinanszírozás révén ösztönözni kell. Adott esetben egy operatív program bizonyos részét helyi fejlesztési kezdeménye-

zéseknek (például partnerségeknek stb.) kell szentelni. Regionális vagy több régiót érintő projektekre⁽⁹⁾ vonatkozó felhívást lehetne indítani, melyek arra ösztönzik az állami szereplőket (helyi önkormányzatok választott képviselőit vagy közintézmények képviselőit stb.) és a magánszektor szereplőit (vállalkozásokat, kereskedelmi kamarákat, szociális vállalkozásokat, szövetkezeteket, egyesületeket stb.), hogy integrált megközelítésen nyugvó helyi fejlesztési stratégiát dolgozzanak ki és valósítsanak meg.⁽¹⁰⁾ A helyi fejlesztési kezdeményezések jelentősen hozzájárulhatnak az intézményi fejlesztéshez a helyi önkormányzatok szintjén, amennyiben azok pénzügyi támogatásban részesülnek, ideértve a technikai segítségnyújtásra vonatkozó programokat is;

41. úgy véli, hogy **a területi kohézió célkitűzése az Unió valamennyi politikájára vonatkozik**, és annak az ágazati politikák és a kohéziós politika közötti koherencia megeremtésén kell nyugodnia, valamint azon, hogy az összes uniós politika kidolgozásakor jobban figyelembe vegyék azok területi hatását. Sajnálja ezzel kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság még mindig nem tett eleget arra vonatkozó kérésének, hogy készítsen fehér könyvet a területi kohézióról;⁽¹¹⁾

42. sajnálja, hogy a kohézióról szóló ötödik helyzetjelentésben **nem történik említés az általános érdekű szolgáltatásokról**, jóllehet az azok feladata és a területi kohézió közötti tartalmi összefüggést kifejezetten elismeri az EUMSZ 14. cikke és a Lisszaboni Szerződéshez csatolt 26. jegyzőkönyv. Ezért újra megismétli arra vonatkozó kérését, hogy az Unió politikáinak az általános érdekű szolgáltatásokra gyakorolt területi hatása képezze előzetes és utólagos értékelések tárgyát;

A kohéziós politika végrehajtása

Stratégiai megközelítés

43. támogatja egy **közös stratégiai keret kidolgozását**, mely keretbe beletartozna a Kohéziós Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Halászati Alap. Ugyanakkor szeretné, ha ezt a stratégiai keretet a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel közösen, a Régiók Bizottságával való partnerségben határoznák meg. Ennek a közös stratégiai keretnek pontosítania kell az Európai Unió régióiban a közösségi alapok egyes tevékenységi köreit, ennél fogva azok szerepét és a közöttük, valamint más, egyértelmű területi dimenzióval rendelkező és a strukturális alapokhoz szorosan kötődő uniós alapok – például a transeurópai hálózatok finanszírozása vagy a jövőbeli esetleges környezet- és éghajlatvédelmi alapok – viszonylatában fennálló kapcsolódási pontokat;

⁽⁸⁾ A RURBACT program az URBACT program fejlesztésén és megerősítésén alapulna, felhasználva a RURACT hálózat tapasztalatait a városi és a vidéki dimenziók közötti kapcsolat jobb figyelembevételére érdekében.

⁽⁹⁾ Lásd a területi kohézió figyelembevételének példáját a strukturális alapok programozásának integrált megközelítésében Olaszországban, a 2000–2006-os időszakban. Ezek az integrált területi projektek 7 NUTS II. szintű régiót fednek le szubregionális szintű végrehajtással.

⁽¹⁰⁾ Lásd a LEADER+ program keretében működő helyi akciócsoportok példáját.

⁽¹¹⁾ Lásd a Régiók Bizottsága véleményét a területi kohézióról szóló zöld könyvről (előadó: Jean-Yves LE DRIAN, FR/PES), CdR 274/2008 fin.

44. úgy ítéli meg, hogy a meglévő makroregionális stratégiák „**makroregionális szintű stratégiai referenciakeretként**” működhetnek. A kohéziós politika három célkitűzéséből eredő operatív programok keretében meghatározott regionális stratégiák ötleteket meríthetnek az említett makroregionális stratégiák fő irányvonalaiából;

45. **további felvilágosítást kér az Európai Bizottságtól a „fejlesztési és beruházási társulási szerződések” tartalmáról és módozatairól, melyekkel kapcsolatban** az Európai Bizottság és a tagállamok fognak tárgyalásokat folytatni. Hangsúlyozza annak szükségességét, hogy átültessük a gyakorlatba a partnerség és a többszintű kormányzás elvét, ezért javasolja, hogy a területi önkormányzatokat vonják be az ilyen szerződések kidolgozásába, megvitatásába és végrehajtásába, mivel az ezen szerződések által előirányzott operatív programok közvetlenül érintik őket. A helyi és regionális önkormányzatoknak részt kell venniük a nemzeti szerződés szintjén történő döntésekben a tematikus prioritásokról és a részvételükkel zajló operatív programokra alkalmazandó pénzügyi kötelezettségvállalásokról;

46. a 2020 stratégia végrehajtása érdekében „fejlesztési és beruházási társulási szerződések”, valamint területi paktum létrehozását javasolja minden olyan tagállam számára, melyek a különböző (közösségi, nemzeti, regionális és helyi) területi szinteket összefogó **többszintű kormányzás rendszerét** valósítják meg a regionális és helyi önkormányzatokkal való megerősített partnerség keretében. Kéri, hogy a területi önkormányzatok (mint a közszolgáltatások társfinanszírozói és/vagy társműködői) szerepeljenek az ilyen területi paktumok ⁽¹²⁾ aláírói között, és maradéktalanul vegyenek részt azok kidolgozásában, megvitatásában, végrehajtásában és nyomon követésében. Ezeknek a területi paktumoknak, a közös stratégiai kerethez hasonlóan, magukban kell foglalniuk az ERFÁ-t, az ESZÁ-t, az EMVÁ-t és az EHÁ-t, és biztosítaniuk kell a nemzeti reformprogramokkal való koherenciát a területen való végrehajtás megkönnyítése érdekében;

47. üdvözli, hogy a jelenlegi időszakhoz hasonlóan az **operatív programok** a kohéziós politika **legfontosabb végrehajtási eszközeiként** szerepelnek. Ezzel kapcsolatban emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy őrködni kell a területi önkormányzatoknak az e programok kidolgozásába, megvitatásába és végrehajtásába történő maradéktalan bevonása felett;

48. támogatja az **éves végrehajtási jelentések** bevezetését, melyek – a jelenlegi helyzethez hasonlóan – áttekinthetővé teszik a célkitűzések megvalósulását a programozási időszak egésze folyamán. Ezzel szemben nem tartja érdemesnek bevezetni a programok folyamatos értékelésére vonatkozó új követelményt, ha a finanszírozás bizonyos összegét igazolták az Európai Bizottság felé;

49. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy **rendszeres politikai viták megrendezésére** kerüljön sor az Európai Unió intézményeinek különféle illetékes fórumain.

⁽¹²⁾ Az aláíró területi önkormányzatok meghatározását tagállami szinten kell elvégezni a nemzeti szint alatti hatáskörök elosztásának függvényében.

Ezzel kapcsolatban készséggel áll az Európai Bizottság rendelkezésére, hogy a plenáris ülések vagy a COTER szakbizottság ülései alkalmával vitákat szervezzen bizottságunk tagjaival;

50. az Európai Bizottsághoz hasonlóan elengedhetetlennek tartja, hogy a **kohéziós politikáért felelős miniszterek rendszeres találkozókat tartsanak egy formális tanácsi formáció keretében**, ⁽¹³⁾ hogy eszmét cserélhessenek a programozás helyzetének alakulásáról, illetve értékelhessék az elért eredményeket a kitűzött célok tükrében;

Partnerségek és kormányzás

51. úgy véli, hogy az Európa 2020 stratégia sikere olyan végrehajtáson keresztül valósulhat meg, amelyben **többszintű kormányzási rendszer által** részt vesznek a különböző érintett európai, nemzeti, regionális és helyi szintű szereplők. Ennek kapcsán emlékeztet az olyan területi megállapodások megkötésének szükségességére, melyek jobban bevonják a regionális és helyi önkormányzatokat;

52. emlékeztet a területi önkormányzatokkal folytatott **partnerségi elv megvalósítását lehetővé tevő határozottabb és részletesebb kritériumok** fontosságára a közösségi és nemzeti stratégiai célkitűzések, valamint az operatív programok kidolgozása, megvitatása és végrehajtása során. Örömmel üdvözli, hogy az Európai Bizottság által végzett értékelések kiemelik: a területi önkormányzatok, valamint a területi társadalmi-gazdasági szereplők bevonása döntő tényező a kohéziós politika sikere szempontjából;

Teljesítmény, feltételeesség, ösztönzők és szankciók

53. határozottan ösztönzi a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy **adminisztratív és intézményi kapacitásaikat** a lehető legmagasabb szinten működtessék, és hogy gondoskodjanak az EU által támogatott projektek – elsősorban az adminisztratív és bürokratikus terhek szintjén jelentkező – komplexitásával való megbirkózáshoz szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokról. Kiemeli, hogy megfelelő finanszírozási szintet kell biztosítani ahhoz, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megfelelően részt tudjanak venni a strukturális alapokból finanszírozott nagyobb projekteken;

54. **határozottan ellenzi** az ún. külső **makrogazdasági feltételeességgel kapcsolatos rendelkezéseket**, azaz a régiók és városok rendelkezésére bocsátott strukturális alapok visszatartását az adott nemzeti kormányok hibái és hiányosságai, illetve a stabilitási és növekedési paktumtól való eltérései miatt. A stabilitási és növekedési paktummal kapcsolatos szankciók, illetve pénzügyi ösztönzők, melyek feladata a makrogazdasági feltételek tiszteletben tartásának biztosítása, azzal a kockázattal járnak, hogy elsősorban a regionális és helyi önkormányzatokat büntetik, még akkor is, ha azok nem felelősek azért, hogy a tagállamok tiszteletben tartják-e kötelezettségeiket ezen a területen ⁽¹⁴⁾;

⁽¹³⁾ Ez lehet egy kifejezetten a kohéziós politikához kapcsolódó formáció, vagy pedig az Általános Ügyek Tanácsának ülései, melyeket a kohéziós politikának szentelnek a kohéziós politikáért felelős miniszterek jelenlétében.

⁽¹⁴⁾ Az RB 2010. december 1-jei, „A gazdaságpolitikai koordináció megerősítése” c. véleménye. Előadó: Konstantinos TATSIS (EL/EPP) CdR 224/2010 fin, valamint az RB 2010. december 2-án elfogadott állásfoglalása a 2011-es prioritásokról, CdR 361/2010 fin, (különös tekintettel a 10. pontra).

55. támogatja az olyan **(belső) feltételeesség** létrehozását, amelynek célja a kohéziós politika hatékonyságának javítása. Ennek a feltételeességnek szorosan kell kapcsolódnia a kohéziós politika tematikus prioritásaihoz, és nem arra kell törekednie, hogy a politika megvalósításához csak lazán kötődő, tágabb értelemben vett strukturális reformokhoz kötődjön. Azokra a strukturális és intézményes feltételekre kell koncentrálnia, amelyek a kohéziós források legjobb felhasználásához szükségesek. Egyszerűnek, végrehajthatónak, arányosnak és előzetesen ellenőrzöttnek kell lennie;

56. az **európai társfinanszírozás megtartását** ösztönzi, amely szavatolja az elkötelezettséget és a helyi szereplők felelősségvállalását. Mint a jelenlegi időszakban is, a közösségi társfinanszírozás arányszámait az egyes régiók fejlettségi szintjének függvényében kell az egyes célkitűzések szerint modulálni. A Régiók Bizottsága ugyanakkor ellenez minden, a társfinanszírozás arányainak csökkentésére irányuló felülvizsgálatot, ezek ugyanis nem működhetnek kiigazítási változóként azoknak a költségvetési megszorításoknak az esetén, amelyek a jövőbeni pénzügyi tervekkel kapcsolatos intézményközi megállapodásból erednek. Ezenkívül kétségei vannak a társfinanszírozás arányainak az Európai Bizottság által javasolt, a közösségi hozzáadott értéktől, a tevékenységek típusától és a kedvezményezettektől függő modulációjával kapcsolatban. Az említett modulációk esetében fennáll annak a veszélye, hogy olyan összetett helyzetek jönnek létre, amelyek szabálytalanságokhoz vezethetnek, és tovább bonyolíthatják az irányító hatóságok feladatát. Végül arra emlékeztet, hogy az irányvonalankénti társfinanszírozási arányokat az egyes operatív programok szintjén kell meghatározni annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a meghatározásra került elsőrendű célkitűzéseknek;

57. **ellenzi a teljesítéshez kötött tartalék megteremtésével kapcsolatos javaslatot**, amely az Európa 2020 stratégia célkitűzésein alapul, és amelynek esetében nehéznek tűnik az objektív odaítélési kritériumok meghatározása. Egy ilyen jellegű teljesítéshez kötött tartalék azzal a veszéllyel jár, hogy a legjobban teljesítő régiók számára hoz hasznot, míg bizonyos, területi, gazdasági vagy társadalmi szempontból nem feltétlenül előnyös feltételekkel rendelkező régiók által tett erőfeszítéseket nem vesz figyelembe. Szintén nem veszi figyelembe bizonyos megoldások, főként az integrált komplex megoldások természetét, amelyek hosszabb távú előkészületeket tesznek szükségessé. A teljesítéshez kötött tartalék kevésbé ambiciózus célkitűzések meghatározásához vezethet a tagállamok részéről. Egyébiránt úgy véli, hogy a teljesítéshez kötött tartalék létrehozása, akár közösségi, akár nemzeti szinten történik, nem jelent garanciát a nagyobb befektetési hatékonyságra. Támogatná viszont egy rugalmassági tartalék létrehozását (amely nem teljesítési kritériumon alapulna), amelynek alapjául a programozási időszak folyamán kötelezően felszabadított keretek szolgálnának, és amely a következőkre szolgálna:

- vagy kísérleti jellegű kezdeményezések finanszírozására az intelligens, fenntartható, illetve inkluzív növekedés területén,
- vagy a strukturális alapok bevonására gazdasági, társadalmi, vagy környezeti válsághelyzetben, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alappal és az Európai Unió Szolidaritási Alapjával közösen;

58. **elfogadja a pénzügyi feltételeesség olyan új (ún. belső) formái bevezetésének szükségességét, amelyek az eredményekhez kötődnének**, azzal, hogy a strukturális kondicionális rendszerének következetes végrehajthatóságához elengedhetetlennek látja olyan – általános, igazságos, arányos és az egyenlő elbánás elvén alapuló – kritériumok kialakítását, melyek alapján egyértelműen meghatározható, hogy az adott feltétel teljesül-e. A számszerűsíthető célkitűzéseknek a programozás stratégiai irányítására kell szolgálniuk, és nem járhatnak aránytalan többletköltséggel. E célkitűzések, melyeket a megvalósítással és az eredményekkel kapcsolatos, korlátozott számú mutató alapján határoznak meg, lehetővé teszik a kiinduló helyzethez képest elért haladásnak, valamint a kiemelt jelentőségű irányvonalakat megvalósító célkitűzések végrehajtásának mérését. Esetükben nincs tehát szükség szankciókra, amennyiben a várt eredmények nem valósulnak meg teljesen. Ahogyan az a kohéziós politikáért felelős miniszterek 2010. november 22–23-i liège-i találkozásán elhangzott, bizonyos fontos feltételesek már alkalmazásban vannak és hatékonyak bizonyultak. Konkrétan a kötelezettségvállalások hivatalból történő visszavonásának szabályairól, a zárás szabályairól, az ellenőrzési és audit rendszerek jóváhagyásáról, az additionalitás és a társfinanszírozás elveiről stb. van szó. Ezeket a belső feltételeseket meg lehet tartani és javítani lehet rajtuk;

59. emlékeztet arra, hogy a területi önkormányzatok által a társfinanszírozás elvének tiszteletben tartása mellett nyújtott ellenszolgáltatások teljes mértékben legitimálják a Régiók Bizottsága részvételét az Európai Bizottság által megkívánt konstruktív párbeszédben, melynek célja az 5. kohéziós jelentésben szereplő, a tagállamok és az Európai Parlament mellett működő **feltételeességi munkacsoport** keretében tervezett különféle feltételeességi módzatok részletesebb kidolgozása;

Értékelés és várt eredmények

60. támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy – világos és mérhető, az egyes régiók céljainak függvényében előre meghatározott célkitűzések és mutatók útján – **még inkább az eredményekre összpontosítson**, de óv attól, hogy a Bizottság az eredményességet kizárólag az Európa 2020-as célértékek szerinti előrehaladás viszonylatában értékelje. Ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a 2007–2013-as programozási időszak már előrelépést jelentett ezen a területen az előzetes, folyamatos, illetve utólagos értékelés bevezetése által, amelyről mérleget kellene készíteni, mielőtt ezen az úton tovább haladnánk;

61. támogatja a **meghatározott számú közös mutató** alkalmazását, amelyek összefüggnek a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval, valamint az Európa 2020 stratégiával, annak érdekében, hogy az Európai Bizottság globális és folyamatos értékelést végezhesen a teljes programozási időszakban. Mindazonáltal a mutatók nagy részét regionális szinten kellene meghatározni az egyes régiók területi sajátosságainak és a meghatározott fő irányvonalaknak megfelelően. Tükrözniük kell továbbá egy, a területi fejlesztéssel kapcsolatban javasolt megoldás szükségességét;

Pénzügyi tervezési eszközök

62. **támogatja a pénzügyi tervezési eszközök igénybevétele**t a közösségi alapok fellendítő hatásának növelése érdekében, de nem tartja szerencsésnek, hogy a jogosultság meghatározása tekintetében a Bizottság tematikus megkötéseket alkalmazzon, és kívánatosnak tartja, hogy a pénzügyi eszközök alkalmazásának leghatékonyabb földrajzi szintjét (nemzeti, regionális) tagállami hatáskörben döntsék el. Ezeknek az eszközöknek az igénybevétele azonban egyszerűsíteni és pontosítani kellene a következő okokból:

- az EBB és más, nemzeti, regionális és helyi banki szervezetek részvételének megkönnyítése,
- a területi önkormányzatok ösztönzése arra, hogy gyakrabban mozgósítsák ezeket az eszközöket, és biztosítsák azok végrehajtását, illetve
- az összes régió igényeinek való megfelelés méretüktől függetlenül, mivel a jelenlegi eszközök úgy vannak kialakítva, hogy csupán a nagyszabású intézkedések céljainak felelnek meg;

63. nyugtalanságát fejezi ki az Európai Bizottság javaslatával kapcsolatban, melynek célja a **vállalkozások pénzügyi támogatásának** főként a pénzügyi tervezési eszközökön keresztül történő megvalósítása, miközben fenntartja az innovációra, a környezetvédelemre stb. irányuló segélyezési programok társfinanszírozásához nyújtott támogatásokat. A vállalkozásoknak a kohéziós politika keretében nyújtott támogatásokat nem lehet csupán a pénzügyi tervezési eszközök segítségével megvalósítani. Azok ugyanis nem szüntetik meg a támogatások iránti igényt, mivel nem minden tevékenység finanszírozható kölcsönökkel, és nem minden terület van olyan helyzetben, hogy kölcsönből finanszírozott projekteket valósítson meg. A válság megmutatta, hogy dekonjunkturális helyzetben ezen piaci alapon működő eszközök nem működőképesek. A területi önkormányzatok feladata, hogy meghatározzák a legmegfelelőbb támogatási típust az egyes régiók gazdasági és vállalkozási környezetének függvényében, valamint a versenypolitika és főként a regionális célú támogatások összefüggésében;

Egyszerűsítés

64. **ellenéz a strukturális alapok jelenlegi irányítási rendszerén végzett bármely lényegi változtatást**, amelyeket az Európai Bizottság a pénzügyi szabályzat átdolgozásának keretében javasol. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy őrizze meg a jelenlegi rendszert, amely kezdi meghozni a gyümölcseit a hibák és szabálytalanságok arányának csökkenése tekintetében, és amelyen szükséges javításokat és egyszerűsítéseket kellene végezni;

65. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika hatékonysága és eredményességének növelése érdekében **egyensúlyra van szükség az eljárások és a pénzügyi irányítás egyszerűsége és hatékonysága között** ahhoz, hogy a kohéziós politikát felhasználóbarátabbá és átláthatóbbá tegyék. Ehhez az egyensúlyhoz annak elismerése is hozzátartozna, hogy a régiók teljes hatáskörrel rendelkeznek a regionális operatív programok kezelésében és ellenőrzésében. A Régiók Bizottságának megoldási javaslatokat kell tennie, melyek célja az alapok végrehajtási

szabályainak további egyszerűsítése az irányító hatóságok számára, illetve a támogatásokhoz való könnyebb hozzájutás a kedvezményezetteknek. Egyben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa az egyszerűsítéssel kapcsolatos elmélkedését, főként annak érdekében, hogy a kedvezményezettek rövidebb idő alatt hozzájuthassanak a térítésekhez;

66. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy alkalmazzanak egyszerűsített térítési eljárásokat a kedvezményezettek esetében a **költségek átalányozása** által mind az ERFA, mind az ESZA esetében. Arra szólítja fel a tagállamokat, hogy támogassák a területi önkormányzatokat e rendelkezések gyors végrehajtásának lehetővé tételére végett, mely rendelkezések egyébiránt hozzájárulnak ahhoz, hogy a programozás jobban összpontosítson az elvárt eredményekre;

67. örömmel fogadná a **területi együttműködési** programokkal kapcsolatos **eljárások felülvizsgálatát** azzal a céllal, hogy a programokban egységes szabályokat alakítsanak ki. Ennek értelme az lenne, hogy a nemzeti szinten elfogadott auditeljárások a partnerekre is vonatkozhatnának, és így a vezető partnereknek nem kellene a más tagállamokból származó auditokat ellenőrizniük;

68. óva inti az Európai Bizottságot az irányító hatóságok és a Számvevőszék között kötött **biztosítási nyilatkozatok** bevezetésére vonatkozó javaslatával kapcsolatban. Egy ilyen jellegű javaslat nem nehezítheti meg a regionális és helyi önkormányzatok feladatát az ellenőrzés és az audit területén, és nem mentheti fel az Európai Bizottságot a felelősség alól az idevonatkozó értelmező és támogató szerepének kapcsán;

69. hangsúlyozza, hogy a **pénzügyi ellenőrzési** és az **auditeljárásoknak** egyértelműen a szabályoknak való megfelelésen kell alapulniuk, és arányosnak kell lenniük. Határozottan ellenzi a „hátsó ajtó szabályozás” gyakorlatát, amely szerint az irányító hatóságokat szükségtelenül „ösztönzik” bizonyos értékelési tervek használatára, valamint az alapok koordinációs bizottsága (COCOF) által rendelkezésre bocsátott és az auditorok által használt szabványos ellenőrzőlisták olyan elemeket tartalmaznak, amelyeket nem ír elő uniós vagy nemzeti szintű rendelet;

70. örömmel üdvözlí az Európai Bizottság javaslatát, amely a programozási időszak első évét mentesíteni kívánja a **kötelezettségvállalások hivatalból történő visszavonására vonatkozó szabály** alól, és azt szeretné, ha ezt az első évet kizárólag az operatív program lezárásakor igazolnák. Egy ilyen intézkedés lehetővé tenné a programozási időszak kezdetén keletkezett késedelmek orvoslását. Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak mindazonáltal ügyelniük kellene arra, hogy az operatív programok elfogadása az időszakot megelőzően minél hamarabb lehetségessé váljon a kezdeti késedelmek kockázatának csökkentése érdekében;

71. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság egyetlen egyszerűsítést sem javasol a **jövedelemtermelő projektek** tárgyában, melyek esetében a számítási mód összetettsége kontraproduktívnak tűnik, és elriasztja a lehetséges projektgazdákat. Emellett arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy egyszerűsítse és gyorsítsa meg a nagy projektek jóváhagyási rendszerét;

72. támogatja a harmonizációt a **kiadások támogathatóságára vonatkozó szabályok** területén a tevékenységi területek, az eszközök és mechanizmusok között, a közös stratégiai keretbe foglalt részletes rendelkezések és a stratégiai keretből közvetlenül következő végrehajtási rendelkezések által a végrehajtási szabályok egyszerűsítése és a szabálytalansági kockázatok csökkentése érdekében. Ügyelni kell ugyanakkor arra, hogy a regionális és helyi önkormányzatok teljes joggal vehessenek részt a tagállamok mellett ezeknek a támogathatósági szabályoknak a megállapításában, a megfelelő közös értelmezés biztosítása, illetve a közösségi jogszabályok nemzeti és regionális szintű alkalmazása érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2011. április 1-jén.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO
